

پرسشنامه سنجش سلامت سازمانی

ابزار تحقیق شامل پرسشنامه‌ی اصلاح شده ابزار سلامت سازمانی(OHI) هوی و فیلدمن¹(1996) می باشد. پرسشنامه مذکور نخستین بار توسط هوی و همکاران تهیه گردیده و دارای سه سطح (فني و اداري و نهادي) در 7 بعد روحیه، تاکید علمی، رعایت (مالحظه گری)، ساخت دهی، حمایت منابع، نفوذ مدیر، یگانگی نهادی و شامل 44 گویه در قالب 5 گزینه‌ای لیکرت می باشد. پرسشنامه مذکور شامل 44 سوال می باشد که به بررسی مولفه‌های یگانگی نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه گری، ساخت دهی، پشتیبانی منابع، روحیه و تأکید علمی با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (همیشه، غالباً، گاهی، بندرت، هرگز) می پردازد.

پرسشنامه

ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	ردیف	عبارت	ردیف
						از کارمندان در مقابل خواسته‌های نامعقول ارباب رجوع حمایت می شود.	1
						محل کارم (دفتر/ مرکز/ ...) در مقابل فشارهای محیطی آسیب پذیر است.	2
						خواسته‌های ارباب رجوع، حتی هنگامی که با برنامه مدون محل کارم(دفتر/ مرکز/ ...) همخوانی ندارند، پذیرفته می شود.	3
						کارمندان احساس می کنند که ارباب رجوع آنها را تحت فشار قرار می دهد.	4
						گروههای ویژه‌ای از ارباب رجوع در مدیران محل کارم(دفتر/ مرکز/ ...) نفوذ دارند.	5
						محل کارم(دفتر/ مرکز/ ...)، خواستهای فوری ارباب رجوع را می پذیرد.	6
						عده قلیلی از ارباب رجوع معتبرض، می توانند سیاست و خط مشی محل کارم(دفتر/ مرکز/ ...) را تغییر دهند.	7
						مدیرم هر آنچه از کارمندان خود می خواهد به دست می آورد.	8
						توصیه‌های مدیر(محل کارم) از سوی رؤسایش مورد توجه جدی قرار می گیرد.	9
						مدیرم قادر است که بر اقدامات رؤسای خود تأثیر بگذارد.	10
						مدیرم قادر است که به خوبی با رئیس بالاتر خود کار کند.	11
						مدیرم با موانع و دشواری‌هایی از سوی رؤسای خود مواجه می شود.	12
						مدیرم، صمیمی و خونگرم است.	13
						مدیرم با همه کارمندان به عنوان همتای خود کار می کند.	14

¹-Hoy &Fildman

مدیرم به پیشنهادات کارمندان عمل می کنم.	15
مدیرم به ایجاد تغییرات علاقمند است.	16
مدیرم مراقب رفاه شخصی کارمندان است.	17
مدیرم از کارمندان می خواهد که قواعد و مقررات معینی را رعایت کنند.	18
مدیرم افکار و نگرش های خود را به روشنی مطرح می کند.	19
مدیرم به کارمندان می گوید که از آنها چه انتظاری دارد.	20
مدیرم ضوابط معینی را برای عملکرد کارمندان تعیین می کند.	21
مدیرم کارهایی را که قرار است انجام دهد، برنامه ریزی می کند.	22
مواد و اطلاعات اضافی به درخواست کارمندان فراهم می شود.	23
مواد و لوازم کافی برای استفاده در محل کار در اختیار کارمندان قرار می گیرد.	24
کارمندان، لوازم اداری ضروری را دریافت می کنند.	25
مواد و لوازم آموزشی مکمل برای استفاده در دسترس کارمندان است.	26
کارمندان به مواد و اطلاعات آموزشی مورد نیاز خود دسترسی دارند.	27
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، نسبت به یکدیگر لطف و محبت دارند.	28
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، یکدیگر را دوست می دارند.	29
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، نسبت به یکدیگر بی تفاوت و بی اعتنا هستند.	30
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، نسبت به یکدیگر اظهار دوستی می کنند.	31
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، از همدیگر کناره گیری می کنند.	32
روحیه کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، قوی است.	33
میان کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، حس اعتماد و اطمینان وجود دارد.	34
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، کار خود را با شور و اشتیاق انجام می دهند.	35
کارمندان محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، احساس نزدیکی می کنند.	36
ارباب رجوع محل کارم (دفتر / مرکز / ...)، می توانند به راحتی به حل مسئله خود در آن واحد نایل شوند.	37

					محل کارم(دفتر / مرکز / ...)، برای پاسخگویی بهتر به ارباب رجوع، ملاکهای سطح بالایی تعیین می کنند.	38
					ارباب رجوع به کارمندانی که خوب فعالیت می کنند، احترام می گذارند.	39
					ارباب رجوع به کارمندان محل کارم(دفتر / مرکز / ...)، هدیه می دهند تا آنها بتوانند بهتر خدمات ارائه دهند.	40
					کارمندان محل کارم(دفتر / مرکز / ...)، معتقدند که آنها توانایی پیشرفت کاری را دارند.	41
					پیشرفت کاری کارمندان محل کارم(دفتر / مرکز / ...)، مورد توجه و قدردانی مدیر قرار دارد.	42
					کارمندان سخت می کوشند که کار خود را بهبود بخشدند.	43
					محیط یادگیری محل کارم(دفتر / مرکز / ...)، منضبط و جدی است.	44

مؤلفه های پرسشنامه

شماره سوال	تعداد سوال	ابعاد سلامت سازمانی	
7 الی 1	7	یگانگی نهادی	سطح سازمانی
12 الی 18	5	نفوذ مدیر	
17 الی 13	5	ملاحظه گری	سطح اداری
22 الی 18	5	ساخت دهی	
27 الی 23	5	پشتیبانی منابع	
36 الی 28	9	روحیه	
44 الی 37	8	تاكید علمی	سطح فنی
	44	جمع	

شیوه نمره گذاری:

پرسشنامه فوق دارای 44 گویه می باشد که توسط مدیران و کارکنان تکمیل می شود. از مدیران و کارکنان خواسته می شود. که گویه های توصیفی را تا حدی که مورد سازمان ها صدق می کند در طول مقیاس چهار درجه ای لیکرت، همیشه نمره 4، غالبا نمره 3، گاهی نمره 2، به ندرت نمره 1 نمره گذاری نماییم. نحوه

امتیازندی به این صورت است که در پرسشنامه سلامت سازمانی سوالات 30، 12، 7، 6، 5، 4 به دلیل تاثیر منفی در ابعاد سلامت سازمانی به صورت معکوس نمره گذاری می‌گردد.

- امتیاز 170 – 220 : سلامت سازمانی خیلی بالا
- امتیاز 169 – 132 : سلامت سازمانی بالا
- امتیاز 131 – 88 : سلامت سازمانی معمولی
- امتیاز 44 – 88 : سلامت سازمانی پایین

روایی محتوای پرسشنامه:

پرسشنامه مذکور به دلیل مبتنی بودن بر نظریه سلامت سازمانی مدارس هوبوفیلدمن (1987) و از یک طرف و نظریه سیستم اجتماعی تالکو تپارسونز (1967) از طرف دیگر و استفاده از آن در تحقیقات داخلی (عباسزاده و آقاسی، کرمانی 1386، اسکندر 1378، طاهری 1381، عطایی 1367، منصوری 1376، نادری بلداجی 1386 و ...) و تحقیقات خارجی (لیو 1994، تاتر و هوی فانتر 1998 و 1992، هوی و تاتر 1989، تارفروهی 1995 و ...) از روایی محتوایی برخودار است و در این پژوهش نیز قبل از اجرا به تایید تعدادی از اساتید و متخصصان این رشته رسیده است.

پایایی

آلفای کرونباخ بدست آمده در پژوهش شریفی (1389) برابر بوده با 0.96 که حاکی از پایایی مناسب پرسشنامه می‌باشد.

منبع:

شریفی، اصغر. صدیقه. بررسی رابطه بین عملکرد مدیران با سلامت سازمانی. *فصلنامه علمی- پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*. زمستان 1389. شماره 4. 149 - 168.